

Ko Zoet veertig jaar imker

'Als de dracht goed is, zijn de bijen goed'

Wilma Bohlmeijer-Mans

Ko Zoet, vaste medewerker van BIJEN, enthousiast schrijver van 'Van imker tot imker' en 'Geknipt voor U' viert zijn 40-jarig imkerjubiläum. Een goede reden voor Bijen om met hem te gaan praten.

Begin

134 Wel 40 jaar lid van de VBBN, maar al vanaf 1947 imker. Begon als jongen van 11 met een kast die zijn grootvader voor hem had getimmerd. Die prachtige zomer van '47 slingerde hij meteen 42 potjes honing van de klaver die toen in Waterland, ten noorden van Amsterdam, nog massaal in de weilanden groeide. Hij werd natuurlijk wild enthousiast en zag zichzelf al als beroepsimker.

Zijn vader kocht voor hem enkele bevolkte WBC-kasten in Leerdam. Die werden met van Gend & Loos opgestuurd en door zijn vader met de bakfiets van het station opgehaald. Toen Ko uit school kwam, stonden ze al in de tuin. Er hing een briefje aan met de mededeling dat ze pas met de schemer geopend mochten worden. Maar zo lang kon Ko niet wachten en de kasten gingen open. De bijen spóten er uit en staken de jonge imker aan alle kanten. Sindsdien doen bijensteken hem niets meer.

In januari 1952 verscheen zijn eerste stukje in het Groentje. In de vragenrubriek, over drachtplanten als papaver, reseda en arabis. Nog onder zijn vaders naam, want Ko was zelf nog geen lid.

Officieel imker

Op 7 maart 1953 was het dan zo ver, hij werd lid van de afdeling Buiksloot, nu 'Waterland'. Was daar van 1959-1978 secretaris. Begon met een vriend voor de jeugd een werkgroep. 'We imkerden 'droog': we deden met een lege kast voor hoe je een kast opent, hoe je de raampjes bekijkt. We gaven zelfs voor de jeugd van de schoolwerktuinen een eigen blaadje uit, 'De Imme'. Uit die groep zijn twee of drie echte imkers voortgekomen'.

Ko sloeg zijn vleugels verder uit, hielp mee bij het totstandkomen van bijenpark 'de Stertselaar' in Amsterdam-Noord en steunde een actie om imkersbenodigheden naar Rwanda te sturen.

Eind zestiger jaren zat hij door omstandigheden enkele jaren zonder bijen, maar na zijn verhuizing naar Nieuw Vennep begon hij opnieuw. De Haarlemmermeer bleek een paradijs voor bijen! Vanaf 1974 verschenen in het Groentje bijna maandelijks artikelen van zijn hand. Vaak over het weer. Dat is niet zo verwonderlijk, met een baan als weerman van het KNMI op Schiphol. Bijen en het weer liggen in elkaars verlengde, bijen zijn afhankelijk van het weer en imkers vergeten gauw hoe het weer was.

In juni 1979 kwam hij in de redactieraad van het maandblad en in maart 1980 verscheen de eerste

'Geknipt voor U'. Leden van de VBBN kennen hem dus al jaren uit zijn schrijfsels, maar 'de Zuidelijken' hebben hem de laatste anderhalf jaar ook leren kennen én waarderen. Hijzelf vindt het fijn dat er nu één blad is. En Zoet is echt zijn eigen naam, geen pseudoniem.

Terschelling

Als U zijn artikelen regelmatig leest, weet U dat Ko Zoet niet meer in Nieuw Vennep woont maar op Terschelling. Een heerlijk eiland, 's zomers wel heel vol met toeristen, maar de rest van de tijd lekker rustig. De oude folkloristische gebruiken worden er nog in ere gehouden.

Ko moest ook zijn bijen wegdoen, want Terschelling is nog Varroamijt-vrij! Natuurlijk waren dat nét de beste volken die hij in jaren had gehad. Nu begint hij met de echte eiland-bij; een donkere bij die heel rustig is en goed is aangepast aan de meer extreme klimaatomstandigheden op Terschelling. In zijn nieuwe woonplaats gaat Ko samenwerken met een vriend om een bijenmuseum te beginnen. Daar kunnen de toeristen over de bijen en het imkeren worden geïnformeerd. Plannen genoeg om er met video, excursies, en het tentoongestelde iets goeds van te maken.

Doel van het imkeren

In de ruim veertig imkerjaren heeft Ko heel wat methodes uitgeprobeerd. Van een stapelmethode met wolkenkrabbers van bakken en takken vol zwermen tot de famethaan-methode, oftewel één recht, één averecht. Zoals zovelen probeerde hij vele malen het wiel opnieuw uit te vinden, zoals hij het zelf uitdrukt. Ook de Carnica's werden geprobeerd, maar volgens hem zijn alle bijen even goed. 'Als de dracht goed is, zijn de bijen goed. Veel belangrijker is het in deze tijd om een bij te kweken die resistent is tegen de Varroamijt'.

Honing is voor Ko Zoet niet de hoofdzaak, hij wil zijn bijen niet al te veel stressen. Voelt zich meer een vader voor zijn bijen. Ko volgt ook zoveel mogelijk de nieuwe ontwikkelingen in de bijenresearch. Van zijn hand verscheen bijvoorbeeld een artikel in het januari-nummer van de 'American Bee Journal'.

'Door dit alles' zegt hij, 'zijn de bijen een werkelijk deel van mijn leven. Ik voel de bijen als een verrijking, ik kreeg er vele vrienden door, mijn studiezijn werd er door vergroot. Ik hoop dat ik nog vele jaren met imkeren kan doorgaan'.

Onderzoek naar nachtvlinders

Dit jaar is de Vlinderstichting gestart met het onderzoek naar nachtvlinders. Al vanaf 1983 werkt deze landelijke natuurbeschermingsorganisatie aan het in kaart brengen van de verspreiding van dagvlinders. Uit dat onderzoek is gebleken dat bijna de helft van de dagvlindersoorten in ons land sterk is achteruitgegaan. Ook van nachtvlinders wordt vermoed dat vele soorten bedreigd zijn. Om dit te achterhalen is de Vlinderstichting begonnen met dit nieuwe onderzoek. Bij het project werkt de Vlinderstichting samen met EIS-Nederland het Instituut voor Taxonomische Zoölogie en met de stichting Tinea.

In Nederland komen ruim 2400 soorten nachtvlinders voor. Hiervan heeft de Vlinderstichting er 175 geselecteerd. Dit zijn nachtvlinders die ook overdag actief zijn en gemakkelijk als rups en/of als vlinder ter herkennen zijn. Een voorbeeld van zo'n overdag actieve nachtvlinder is de St. Jansvlinder die overdag nectar uit bloemen drinkt. De 'echte' nachtvlinders zullen in een later stadium in het onderzoek worden meegenomen.

Waarnemingen van dagactieve nachtvlinders kunnen veel informatie geven over de waarde van een gebied en kunnen het inzicht vergroten in de wijze waarop natuur en landschap moeten worden ingericht en beheerd.

Wie mee wil werken aan dit nieuwe project kan meer informatie opvragen bij De Vlinderstichting, Postbus 506, 6700 AM Wageningen, 08370-24224.

